

Analyticko-implemenční plán na podporu regionálně specifických aktivit v rámci hospodářsky a sociálně ohrožených území Ústeckého kraje

HSOÚ Litoměřice

Společné problémy – souhrn

Využité dokumenty:

Strategické dokumenty měst a obcí:

- Strategický plán rozvoje města Litoměřice
- Strategie Terezín 2030
- Strategický plán města Štětí
- Strategický plán rozvoje města Bohušovice nad Ohří 2016-2020
- Územní plán Brozany nad Ohří
- Program rozvoje města Hoštka na období 2021-2024
- Program rozvoje města Ústěk a jeho místních částí 2015-2025
- Strategie rozvoje Žitenice
- Územní plán Liběšice

Strategické dokumenty dalších aktérů:

- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS České středohoří, z.s. na období 2021-2027
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podřipsko, z.s. na období 2021-2027
- Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast České středohoří na období 2015-2024

Problémové oblasti:

- Infrastruktura, sítě, zdroje, veřejné objekty
- Služby, bydlení, dopravní dostupnost
- Sociální a demografická situace, bezpečnost
- Ekonomika, zaměstnanost, cestovní ruch
- Krajina a území, životní prostředí, veřejný prostor
- Veřejná správa a občané

Oblast: Infrastruktura, sítě, zdroje, veřejné objekty

Stavebně-technický stav veřejných budov

- Zastaralé objekty v horším stavebně-technickém stavu. Včetně infrastruktury pro vzdělávání, kulturu, volný čas.
- Energetická náročnost veřejných budov.
- Nedostatečná bezbariérovost objektů.

Nedostatečná technická infrastruktura

- Zastaralé ČOV, kanalizace, vodovody, zhoršený technický stav.
- Nevhodný systém podpory budování ČOV.
- V některých obcích / částech obcí chybějící kanalizace a zásobování pitnou vodou.
- Nedostatečná kapacita sítí pro připojení nových obyvatel.
- Nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie.

Nedostatky v dopravní síti

- Špatný stav komunikací (povrchy).
- Místa úzké komunikace bez možnosti rozšíření.
- Nedostatek parkovacích míst.
- Nárůst automobilové dopravy vč. kamionové často skrze obce (mj. II/261).

Nedostatečná infrastruktura pro bezmotorovou dopravu

- Malá bezbariérovost chodníků.
- Chybějící chodníky podél komunikací.
- Nedostatek cyklostezek a cyklotras.

Další problémy nezmíněné ve strategických dokumentech:

- *Technický stav mostů.*
- *Dostupnost rychlého internetu.*

Oblast: Služby, bydlení, dopravní dostupnost

Nedostatky v oblasti vzdělávání

- Nevyrovnané naplnění kapacit ve venkovských a městských základních školách.
- Nedostatečná vybavenost především menších škol (specializované učebny, pomůcky atd.).
- Nedostatek odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků.
- Časový nesoulad potřeb rodičů dojíždějících za prací a školských a mimoškolských zařízení (školky, družiny).

Nedostatky v sociálních službách

- Nedostatečná kapacita sociálních služeb.
- Nedostatek vhodných objektů, kde je možné poskytovat sociální služby a služby komunitního charakteru.
- Omezená dostupnost sociálních služeb v odlehlějších obcích.

Nedostatečná nabídka bydlení

- Nedostatek ploch pro novou obytnou výstavbu.
- Nedostatečná kapacita obecního bytového fondu.
- Malá nabídka bydlení pro specifické životní situace vč. sociálního bydlení.

Obecně dostupnost služeb

- Zhoršená nabídka služeb v menších obcích.
- Dlouhodobá stagnace venkovského území kvůli trendu koncentrace do tzv. střediskových obcí.
- Část území ORP tzv. vnitřní periferie se zhoršenou dostupností služeb.

Další problémy nezmíněné ve strategických dokumentech:

- *Kapacita MŠ a ZŠ.*
- *Dostupnost zdravotních a lékařských služeb.*
- *Dopravní dostupnost do spádových obcí.*

Oblast: Sociální a demografická situace, bezpečnost

Skladba obyvatelstva

- Přetrvávají důsledky demografické změny po 2. světové válce (místy nebyl dosažen původní počet obyvatel, zhoršený vztah k regionu atd.).
- Odliv mladých a kvalifikovaných obyvatel.
- Stárnutí obyvatel. Rostou nároky na zajištění služeb pro seniory.
- Nižší vzdělanost obyvatel oproti průměru ČR.
- Horší zdravotní stav obyvatel oproti průměru ČR.

Sociálně rizikové jevy

- Nízká finanční gramotnost, vysoké zadlužení některých obyvatel a s tím spojené riziko sociálního vyloučení.
- Nárůst počtu obyvatel sociálně vyloučených nebo vyloučením ohrožených.
- Nízká účinnost opatření proti sociálně rizikovým jevům.

Bezpečnost

- Nárůst rizikových jevů (vandalismus, kriminalita vč. kriminality mladistvých).
- Snížený pocit bezpečnosti obyvatel.
- Malý rozsah preventivních aktivit.
- Nedostatečná vybavenost jednotek SDH.

Další problémy nezminěné ve strategických dokumentech:

- *Kapacity MP a PČR.*
- *Absence bezpečnostních prvků (nedostatečné pokrytí MKDS, bezpečnostní prvky v dopravě).*

Oblast: Ekonomika, zaměstnanost, cestovní ruch

Struktura ekonomiky

- Nízký počet malých a středních podniků, především zaměřených na vyšší přidanou hodnotu.
- Omezený počet investorů v oblasti průmyslu.
- Nevyužité podnikatelské brownfieldy.
- Příliš vysoká orientace ekonomiky na cestovní ruch.
- Důsledky nevhodné zemědělské činnosti (eroze půdy, neprostupnost krajiny, snižování biodiverzity atd.).

Pracovní síla

- Vyšší nezaměstnanost oproti průměru ČR.
- Podíl dlouhodobě nezaměstnaných.
- Nedostatek pracovníků s vyšší kvalifikací.
- Malá spolupráce škol a zaměstnavatelů.
- Vysoká dojízdka za zaměstnáním, malá nabídka práce v místě.

Cestovní ruch

- Malé využití potenciálu cestovního ruchu.
- Chybějící / zastaralá turistická infrastruktura.
- Chybějící / málo kvalitní služby pro cestovní ruch.
- Nedostatky v marketingu a propagaci.
- Chybějící turistické produkty.
- Zhoršený stav některých památek, především v menších obcích.
- Malá spolupráce v cestovním ruchu.

Další problémy nezmíněné ve strategických dokumentech:

- *Konflikt mezi cestovním ruchem a ochranou přírody.*

Oblast: Krajina a území, životní prostředí, veřejný prostor

Obecné územní poměry

- Povodňová rizika, záplavové území.
- Intenzivně zemědělsky využívaná krajina.
- Existence chráněných ložiskových území – bariéry pro rozvoj sídel.
- Extenzivní výstavba na zelené louce.
- Územní roztržitost; péče a úpravy všech veřejných prostor jsou pro obce náročné.

Životní prostředí

- Znečištění ovzduší – především automobilová doprava a lokální topeniště.
- Chybějící / nedostatečná veřejná zeleň.
- Náročnost údržby zelených ploch.
- Nevyhovující stav vodních ploch.
- Snížená retenční schopnost krajiny.
- Nedostatečná péče o přírodu a krajinu.
- Nevhodné zásahy do krajiny (rušení remízků, mezí, biokoridorů, nerespektování přirozeného prostupu vody krajinou), nesprávné zemědělské hospodaření.
- Neřešené hospodaření s vodou v území (extravilán i intravilán).

Veřejný prostor

- Snížená kvalita veřejných prostranství, dožívající vybavení.
- Čistota a upravenost veřejných prostranství.
- Výskyt ruin a brownfieldů.
- Vzhled obcí. Dlouhodobě neobývané, zanedbané a chátrající domy soukromých vlastníků.

Odpadové hospodářství

- Nedostatečné třídění odpadů.
- Existence černých skládek.
- Nedostatek sběrných dvorů.
- Nedořešený systém odpadového hospodářství na úrovni regionu, ale hlavně kraje.

Další problémy nezmíněné ve strategických dokumentech:
(nezjištěno)

Oblast: Veřejná správa a občané

Finanční a administrativní omezení

- Finanční náročnost nutných investic, nedostatek prostředků.
- Malé kompetence samospráv v problémech přesahujících hranice města.
- Chybějící mezičlánek veřejné správy na střední úrovni (mezi obcí a krajem).

Kapacita a činnost samospráv

- Chybějící regulační plány, územní studie apod.
- Neaktuálnost územně plánovací dokumentace.
- Nedostatky v ICT vybavení samospráv.
- Nízké využívání moderních metod v činnosti samospráv (elektronizace agend atd.).
- Nedokončená elektronizace agend.
- Chybí kapacita na přípravu projektů.
- Málo moderní fungování samospráv (nedokončená elektronizace agend, nízké využívání e-governmentu, práce s daty atd.).

Zapojení obyvatel

- Pasivita obyvatel, malá spolupráce se samosprávou.
- Klesá zájem o spolkový a komunitní život.

Další problémy nezmiňené ve strategických dokumentech:

- *Zdlouhavá a náročná pravidla, administrativní postupy, schvalovací procesy atd.*
- *Kapacita samospráv pro dlouhodobé plánování a systematickou přípravu projektů.*
- *Spolupráce a informovanost v území.*
- *Příliš vysoká závislost na externích zdrojích (dotacích).*

Rizika do budoucna

Demografická změna

Pokračující trendy odchodu mladých lidí, o to rychlejší stárnutí obyvatel. Nárůst počtu obyvatel ve věkové kategorii na 65 let. S tím související nároky na zajištění služeb pro tyto obyvatele. Stagnující vzdělanost obyvatel (odcházejí především ti vzdělanější).

Klimatická změna

Především nárůst průměrných teplot a s tím změna srážkového a vodního režimu. Důsledky v krajině: odumírání vegetace, nedostatek vody, zvýšené riziko požárů, riziko extrémních klimatických jevů. Důsledky v sídlech: zhoršení zásobování pitnou a užitkovou vodou, nárůst zdravotních problémů způsobených vysokými teplotami.

Ztráta sociální soudržnosti

Zvyšující se počet sociálně vyloučených obyvatel (mj. vlivem zhoršené ekonomické situace). Nárůst sociálně rizikového chování vč. kriminality.

VRT

Nutnost zohlednit rozvojové potřeby obcí, potřeby životního prostředí a indukovaný nárůst osobní dopravy.

Administrativní omezení

Novelizace Vyhlášky o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace.